

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / institut canadien de microreproductions historiques

© 1995

Technical and Bibliographic Notes / Notes technique et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modifications dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

☒ Coloured covers / Couverture de couleur ☐ Covers damaged / Couverture endommagée ☐ Covers restored and/or laminated / Couverture restaurée et/ou pelliculée ☐ Cover title missing / Le titre de couverture manque ☐ Coloured maps / Cartes géographiques en couleur ☐ Coloured ink (i.e. other than blue or black) / Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire) ☐ Coloured plates and/or illustrations / Planches et/ou illustrations en couleur ☐ Bound with other material / Relié avec d'autres documents ☐ Only edition available / Seule édition disponible ☐ Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin / La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure. ☐ Blank leaves added during restorations may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming / Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées. ☒ Additional comments / Commentaires supplémentaires: Text in Ukrainian.	☐ Coloured pages / Pages de couleur ☐ Pages damaged / Pages endommagées ☐ Pages restored and/or laminated / Pages restaurées et/ou pelliculées ☒ Pages discoloured, stained or foxed / Pages décolorées, tachetées ou piquées ☐ Pages detached / Pages détachées ☒ Showthrough / Transparence ☐ Quality of print varies / Qualité inégale de l'impression ☐ Includes supplementary material / Comprend du matériel supplémentaire ☐ Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image / Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuilleton d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible. ☐ Opposing pages with varying colouration or discolourations are filmed twice to ensure the best possible image / Les pages s'opposant ayant des colorations variables ou des décolorations sont filmées deux fois afin d'obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	14X	18X	22X	26X	30X
☐	☐	☐	☒	☐	☐
12X	16X	20X	24X	28X	32X

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

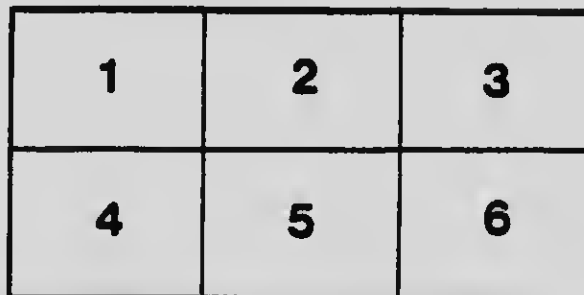
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche sheet will contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

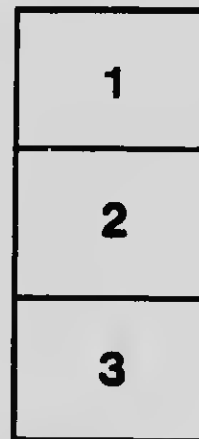
Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

4.5

5.0

5.6

6.3

7.1

8.0

9.0

10

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека
№ 12.

ВІДЬМА.

3 1 малюнком і портретом.

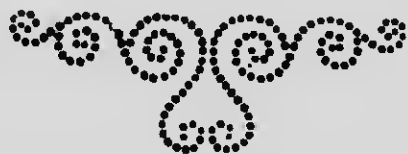
Накладом „Канадійского Фармера“
852 MAIN STREET, WINNIPEG, CANADA

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека
№ 12.

ВІДЬМА.

З 1 малюнком і портретом.

Накладом „Канадійского Фармера.”
852 Main Street, Winnipeg, Canada.

PG3948

S5

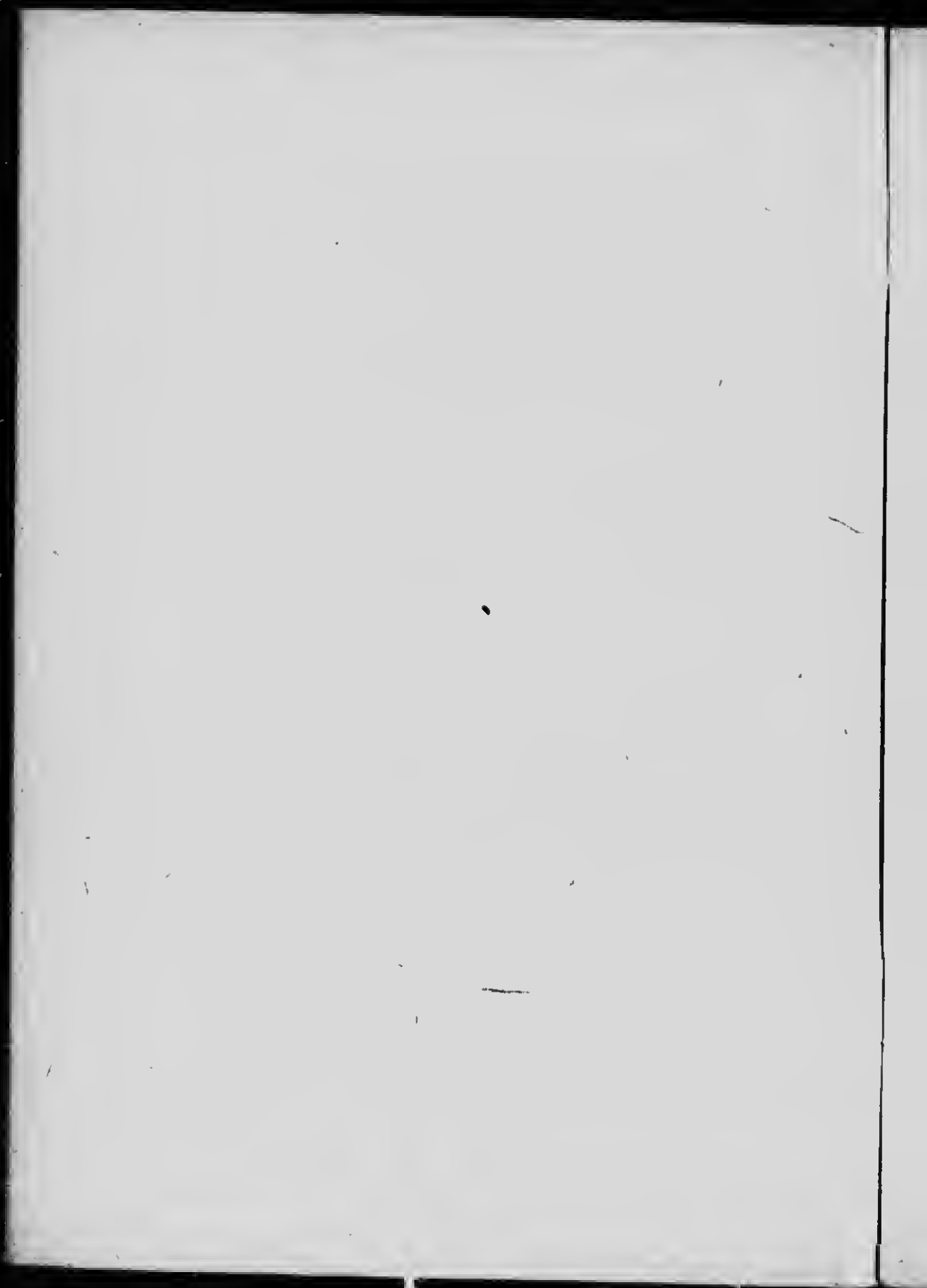
V5

1910

P***

M. Webb in R.

Відьма.

(ОСИКА)

»Да придесть-же смерть
на ня, п да снудуть во
адъ живи, яко лукавство
въ живицахъ ихъ посре
дѣ ихъ«.

Молю ся, знову уповаю,
І знову сльози виливаю,
І думу тяжкую мою
Нічим стінам передаю.

Озовіте ся ж, заплаче,
Німії, зо мною
Над неправдою людською.
Над долею злою!
Озовітесь! А за вами
Може озоветь-ся
Безталанья невсипуще,
І нам усміхнеть-ся;
Поеднає з недолею
І з людьми, і скаже
Спасибі нам; помолить ся,
И тихо спати ляже.

І примиренному приснять ся
І люде добрі, і любов,
І все добро, і встане в-ранці
Веселий, і забуде знов
Свою недолю; і в недолі
Познає рай, познає волю
І всетворящую любов.

I.

Коло осіннього Миколи,
Обідрані, трохи не голі,
Бендерським шляхом уночі
Ішли цигани, а йдучи —
Звичайне вольнії — співали.
Ішли, ішли, а потім стали,
Шатро край шляху розпjali,
Огонь чималий розвели
І кругом його посідали:
Хто з шашликом, а хто і так —
За те він вольний, як козак
Колись-то був. Сидять, куняють,
А за шатром в степу співає,
Неначе п'яна, з приданок
До-дому йдучи, молодиця:
 »Ої у новій хаті
 Полягали спати;
 Молодій приснилось,
 Що мати сказалась,
 Свекор оженив ся,
 Батько утопив ся.
 І!..... гу!.....«

Цигани слухають, сьміють ся:
 »І де ті люде тут візьмуть ся?
 Отсе мабуть із-за Дніпра,
 Бо тут все степ... Мара! мара!«
Цигани крикнули, схопились,
А перед ними опинилось
Те, що співало. Жаль і страх!
В свитині латаній дрожала
Якась людина. На ногах
І на руках повиступала
Од стужі кров, аж струпом стала,
І довгі коси в репяхах
О поли бились в ковтунах.
Постояла, а потім сіла
Коло огню і руки гріла
На самім полумі. »Ну так,
 женив ся неборак!«

А за матров в стону сиваг...

Сама собі вона шептала,
І тяжко, страшно усміхалась.
Що-ж се таке? Се не мара,
Моя се мати і сестра,
Моя се відьма, щоб ви знали.

Циган.

А відкіля ти, молодице?

Відьма.

Хто? я? (Співає:)
»Як була я молодиця,
Цілували мене в лиця,
А як стала стара баба,
Цілували б, була б рада.«

Циган.

Співуча, нічого сказати!
Як-би собі таку достати,
Та ще й з медведем...

Відьма.

Я співаю,
Чи то сижу, чи то гуляю,
Усе співаю, все співаю.
Уже й забула говорить,
А перше добре говорила.

Циган.

Де-ж ти була, що заблудила?

Відьма.

Хто? я, чи ти? (Шепче:) Цить лишень, цить!
Он бач, зо мною пан лежить!
Огонь погас, а місяць сходить,
В яру пасеться вовкулак... (Усміхнувшись)
Я в приданках була, впила ся,
І молода не придала ся..
А все го прокляті пани
З дівчатами таке діють!

Ще треба сина оженить.
Піду, без мене не з'уміють
І в домовину положить.

Циган.

Не йди, небого! Будь тут з нами!
У нас, ей Богу, добре жить!

Відьма.

А діти єсть у вас?

Циган.

Немає.

Відьма.

Кого-ж годуєте-єсте?
Кого ви спати кладете?
Кого колишете в ночі?
Лягаючи і встаючи
За кого молитесь? Ох, діти!
І все діти, і все діти!
Не знаю, де од їх подітись!...
Де не піду, й вони за мною!
Вони з'їдять мене колись.

Циган.

Не плач, небого, не журись!
У нас дітей нема й заводу.

Відьма.

Хоч з гори ть в воду...

І відьма тяжко заридала.
Цигани мовчки дивувались,
Поки поснули, дехто впав.
Вона ж не спала, не журилась,
Сиділа, ноги устромила

В гарячий попіл. Виступав
Щербатий місяць з-за могили
І на шатро мов позирав,
Аж поки хмари заступили

Чом не спить ся багатому,
Сивому, гладкому?
Чом не спить ся убогому,
Сироті старому?
Один дума, як би його
Достроїть палати;
Другий дума, як би його
На подзвін придбати.
Один старий одпочине
В пишній домовині,
Другий старий — і так собі
Де-небудь під тином.
І обидва спочивають
І гадки не мають!
Убогого не згадають,
А того ще й лають.

II.

Коло огню старий циган
З люлькою куняє,
Позирає на приблуду,
Й на подзвін не дбає.

Циган.

Чому не ляжеш, не спочинеш?
Зірниця сходить, подивись!

Відьма.

Дивилась я вже, ти дивись!

Циган.

Ми рано рушимо, покинем,
Як не проспийш ся.

Відьма.

Не просплюсь,
Я вже ніколи не просплюсь!
Оттак де-небудь і загиину
У буряї... (Співає тихо:)

»Гаю, гаю, темний гаю,
Тихенький Дунаю!
Ой у гаю погуляю,
В Дунаю скупаюсь,
В зеленому баговиині
Трохи одпочиу,
Та може ще, хоч каліку,
Приведу дитиу.«

Дарма! аби собі ходило,
Та вміло матір проклинать?!
А он, чи бачиш? на могилі
Очи... лупа кошея!
Иди до мене! кицю, кицю!...
Не йде прокляте бісея!
А то дала б тобі напиться
З моєї чистої криниці... (Приспівує:)

»Стоїть кутя на покуті,
А в запічку діти;
Наплодила, наводила,
Та нема де діти.
Чи то потопити?
Чи то подушити?
Чи жидові на кров продать,
А гроші пропити?«

Що, добре наші завдають?
Сідай лиш близшенько, оттут!
Отто-то й то! А ти не знаєш,
Що я в Волощині була?
Я розкажу, як нагадаю...
Близнят в Бендерах привела,
У білих Яссах колихала,
У Дунаєві купала,
В Туреччині сповивала,

Та до дому однесла,
Аж у Київ. Ти вже дома
Без кадила, без кропила,
За три шаги охрестила,
А три шаги пропила.
Упила ся! упилась!
І досі п'яна!...

І вже ніколи не проспю ся,
Бо я вже й Бога не бою ся
І не соромлю ся людей.
Коли-б мені оттих дітей
Найти де-небудь! Ти не знаєш,
Чи є в Туреччині війна?

Циган.

Була колись, тепер нема,
Умер найстарший старшина.

Відьма.

А я думала, що й досі, —
Аж уже немає.
Слухай лишень! скажу тобі,
Кого я шукаю.
Я шукаю Наталочку,
Та сина Івана,
Дочку свою Наталочку,
Та шукаю пана,
Того Ірода, що — знаєш?...
Стривай, нагадала...
Як була я молодію,
І гадки не мала,
По садочку поможала,
Квітчалась, пишалась.
А він мене і побачив,
Ірод! І не снилось,
Що я була кріпачкою,
А то б утопилась,
Було б легше. От набачив,
Та й бере в покої,
І стриже, неначе хлопця,
І в поход з собою.

Бере мене. У Бейдери
Прийшли ми, стояли
З москалями на квартирах,
А москалі за Дунаєм
Турка воювали.
Тут дав Бог мені близнята,
Як-раз против Спаса.
А він мене і покинув,
Не вступив і в хату,
На дітей своїх не глянув,
Люципер проклятий!
Пішов собі з москалями,
А я з байстрюками
Повертала в Україну
Степами, тернами,
Острижею; та й байдуже!
У селах питала
Шлях у Київ. І що з мене
Люде насміялись!
Трохи була не втопилась,
Та жаль було кинуть
Близияточок. То с'як, то так
На свою країну
Придигала. Одпочила,
Вечора дїждалась,
Та й у село. Хотїлось, бач,
Шоб люде не знали.
От я крадусь по-під тиньню
До своєї хати.
В хаті темно. Нема дома,
Або вже ліг спати
Мій батечко одинокий.
Я ледве ступаю...
Вхожу в хату, аж щось стогне,
Нїби умирає:
То мій батько. І нікому
Нї перехрестити,
Нї рук скласти. О прокляті,
Лукаві діти,
Що ви дієте на сьвітї!...
Я перелякалась...

Хата пустою смерділа.
От я заховала
Близнят своїх у коморі,
Вбігаю у хату,
А він уже ледве дише.
Я до його: »Тату!
Мій таточку! Се я прийшла!«
За руки хватаю.
: Се я,« кажу. А він мені
Шепче: »Я прощаю.«
»Я прощаю« -- тільки й чула...
Здається, я впала
І заснула. Як-би була
До віку проспала!...
О-півночи прокинулась:
Як у ямі в хаті,
А за руку батько давить...
»Тату,« кричу, »тату!«
А він уже так, як кринга.
На-снлу я руку
Випручала. Що, цигане,
Як-би таку суку
Тобі дочку, що зробив би?

Циган.

Єй-Богу, не знаю.

Відьма.

Та мовчи вже, бо забуду
Потім не згадаю.
Дітей, бач-ся, годувала,
Та в засік ховала,
Та очіпок — се вже в-ранці —
Клоччям вимощала,
Щоб не знать було, що стрнга;
Прибралась, ходила,
Поки люде домовнну
На-дворі робили.
Доробили, положили,
Понесли, сховали.

І одна я, як билина
На полі, осталась
На сім світі. Були діти —
І тих не осталось. (Плаче і співає:)
»Через яр ходила,
Та воду носила,
Коровай сама бгала —
Дочку оддавала,
Сиин ожеиила...
І..... гу!.....«

III.

Цигаи.

Не скигли, бо ти всіх побудиш!

Відьма.

Хиба я скиглю, иавісний?

Цигаи.

Та добре, добре! Що дальш буде?
Роскажуй дальше!

Відьма.

Що даси?
Навариш завтра мамалиги?
Я кукурузи прииесу.
Нагадала, нагадала!
З дочкою ліг спати,
Завдав сиин у лакеї...
Громадою з хати
Виганяли. Нагадала...
Я собак дражнила
По-під вікнами з старцями,
І байстрят носила
За плечима, щоб привчились...
Аж і сам приїхав.
Я до його кииула ся,
Забудучи лихо.
Привітав мене, люципер,

Благословив діток,
Та й забрав їх у покої.
Ростуть мої квіти,
Та й вирости. Сина Йвана
Оддав якісь пані
У лакеї, а Наталю —
Чи твої цигани
Всі послули?

Циган.

Всі послули.

Відьма.

Бо щоб не почули
Мого слова. Страшно буде...
І ти, старий друже,
Злякаєш ся, як вимовлю...
Чи тобі байдуже?
Наталочку... дитя своє...
Ирод нечестивий
Занапастив! А до того
Посилає в Київ
Мене, бачиш, молити ся.
Я, дурна, й ходила,
І молилась... Ні, цигане,
Я марне молилась!...
Чи в вас єсть Бог який-небудь?
В нас його немає:
Пани вкрали, та в шкатулі
У себе ховають.

Вертаю ся із Києва,
Замкнуті покої.
Він узяв її з собою,
Та й поїхав з нею,
З Наталею... Чи чуєш ти?
І остриг, проклятий,
Дитя своє. Полетіла
Я його шукати
В Волощину. Та й шукаю,

Совою літаю
Над байраками, та діток,
Діточок шукаю,
Наталоньку! Ні, ні, ні!
Я шукаю пана!...
Розірву!.. Возьміть до себе
І мене, цигани!
Я медведя водити-му,
А як найду ката,
То й спущу його на його!
Ст тобі, проклятий!
Ні, не спущу, сама його
Загризу! Чи чуєш?
Одружимось, моє серце!
Я й досі діваю;
А сина вже оженила,
А дочка й так буде:
Лазити-ме по-під тиньню,
Поки найдуть люде
Неживбю. Чи ти бачив?
Там такий хороший
Мій син Іван!... Ух, холодно!
Позич мені грошей!
Намиста доброго куплю,
Та й тебе повішу,
А сама піду до-дому...
Дивись: миша, миша...
Несе у Київ мишенят!
Не донесеш, утопиш десь,
Або пан одніме!
Чи я найду моїх діток,
Чи так і загину?

Та й замовкла, мов заснула.
Цигани вставали,
Розбирали шатро своє,
В дорогу рушали —
Та й рушили. Пішли степом
І вона, небога
Безталанна, встала мовчки,
І ніби-то Богу
Нишком собі помолилась,

Та й пшкандибала
За циганами, і тихо,
Тихенько співала:
»Кажуть люде, що суд буде,
А суду не буде,
Бо вже мене осудили
На сім сьвіті люде.«

IV.

Із-за Дністра пішли цигани
І на Волинь, і на Україну;
За селом село минали,
В городи ходили,
І марою за собою
Приблуду водили.
І співала й танцювала,
Не пила й не їла,
Непаче смерть з циганами
По селах ходила.
Потім разом схаменулась,
Стала їсти й пити,
І ховатись за шатрами,
І Богу молитись.
Щось таке їй поробила
Стара Маріула:
Якимсь зільлям напувала,
То воно й минуло.

Потім її стала вчити
І лікарувати:
Які трави, що од чого,
І де їх шукати;
Як сушити, як варити, —
Всьому, всьому вчила
Маріула. А та вчилась
Та Богу молилась.
Минуло літо. Уже й друге
І третє настало.
Уже прийшла в Україну,
Жаль їй чогось стало.
Поклонилась Маріулі

За науку в ноги,
Попрошались з циганами,
Помолилась Богу,
Та й пішла собі, небога,
На свою Україну,
Рада, рада та весела,
Мов мала дитина.
Які села прохожала, —
Болящих питала,
І травами напувала,
І всім помагала.
В осені прийшла до-дому,
Пустку затопила,
Вимазала, упоралась
І легко спочила,
Мов у раї. Все забула:
Злеє і незлеє;
Всіх простила, всіх любила,
І мов над землею
Сьвятим ангелом вітала:
Так їй легко стало!
Мов в палатах, в своїй хаті
Жити вона стала.
І сусіди не цурались,
Все село любило,
Бо вона все по болящих
День і ніч ходила.
І всім людям помагала,
І плати не брала,
А як брала, то калікам
Зараз оддавала;
Або сьвічечку в неділю
Спасові поставить
За всіх грішних, а у себе
Й шага не оставить.
»На-що мені (було каже),
Чи то в мене діти?«
Та й заплаче. Оттак вона
Сама собі в сьвіті
Вік недовгий доживала.

Дівчата бувало
І днювали, й ночували,
Й хату прибирали,
І мазали, і квітчали,
І їсти варили.
І ворожить не просили —
Так собі любили!...
В хатиночці чисто, тихо,
Ясно, мов у раї,
І, знай, двері поскрипують:
Ніхто не минає.
Той добрий-день, прийде, скаже,
Той зільля попросить;
Той калачик, паляничку,
Всього понаносять:
Аби було з ким пожити,
Добром поділитись.
Оттак вона жила дома
І вкрита і сита.
І любили, й поважали,
І всього давали,
А все таки покриткою
І відьмою звали...

V.

З подагрою і подушками,
З трийома, чи й більше, лікарями,
Із-за німецької землі
Весною пана привезли,
Самого тільки... Де-ж ті діти?
Дочку на хорта проміняв,
А сина в карти проіграв.
(І так трапляється на сьвітї!
А що-ж ми маємо робить!)
Отто-ж взяли його лічить.
Лічили, аж у трийох лічили,
Уже чого з ним не робили?!
Та ба, не буде вже грішити,
А ще б хотіло ся... Простила!
Сьвятого зільля наварила,

І, милосердая, з села
Лічити ворога пішла
В палати сумнії. Просила,
Щоб пана зільлям напоїть:
Божила ся, що буде жить!
Та лікарі не допустили,
Прогнали, трохи ще й не били,
Взяла горщчок, та й пішла;
Ідучи діточок згадала,
Заплакала, і жаль їй стало,
Що панові не допомгла!

Весна зиму проганяє,
І зелений по землі
Весна килим розстилає;
Із ирію журавлі
Летять високо ключами,
А степами та шляхами
Чумаки на Дін пішли.
І на землі і на небі
Рай. І я не знаю,
Якого ще люде раю
У Бога благають!
А тим-часом непрощенні
Грішний умирає.
Уже його лукавого
Сакраментували,
Клали долі на соломі,
І стелю знімали, —
Не вмирає... І лікарі
Нічого не вдіють!...

Якось трохи полегшало:
»Покличте Лукію!«
Шепнув, та аж затрусив ся.
Привели в палати
Мою відьму. І лікарі
Вже стали благати,
Щоб допомгла... Прийшла вона
І у ногах стала,
І нищечком за грішного
»Отче-наш« шептала.

Пан неначе прокинув ся,
Глянув кругом себе,
І на неї!... та й закричав:
»Не треба, не треба!
Іди собі!... Або стривай...
Чи ти не забула?
Прости мене! прости мене!...«
І сльози блиснули
В-перше з-роду. — »Я прощаю...
Я давно простила...«
І свічечку дала в руки
І перехрестила.
Заснув ворог перед нею,
Як тая дитина,
А її за свою душу
Молитись покинув.

Сорокоусти наймала,
У Київ ходила
Та за пана, за ворога,
Господа молила.

VI.

І в осени вернула ся
В село зимувати.
Ніби матір привітати
Ласкаві дівчата.
І знов стали на досьвітки
До неї ходити;
І знов стали, як матері,
Лукії годити.
А вона їх навчала,
Як на світі жити;
Розказує, як і вона
Колінь дівувала,
І як пана полюбила,
Покриткою стала,
І як стрigoю ходила,
Близнят породила,
Як блукала з циганами,
І як її вчила

Лікарувать Маріула,
І все, що робилось, —
Усе було розкажує,
Аж плачуть дівчата
Та хрестять ся: жахають ся,
Ніби пан у хаті...
А вона їм розкажує,
Просить, закликає:
Щоб з панами не кохались,
Бо Бог покарає,
Що »підете ви по сьвіту
Так, як я ходила,
Батька, матір погубите,
Як я погубила;
Дітей своїх, на сьміх людям,
Пустите по сьвіту
Так, як я... як я... пустила...
Діти мої! діти!»

Оттак вона научала.
Дівчата хрестились
Та плакали, а у ночі
Пани все їм снились:
Із рогами, із хвостами,
Обрізують коси,
Та кусають, та сьміють ся,
І простоволосих
На собак то що міняють,
У дьогті купають,
І виводять на улицу
І людей скликають
Дивити ся... Оттаке-то
Дівчаточкам снилось;
А все таки на досьвітки
До неї ходили.

Прийшла весна зелена:
Стара моя встала,
Пішла в поле шукать зільля
Та там і осталась.
І обідать і вечерять
Варили дівчата,

Та не знали, де діла ся
їх перідна мати.
Пастухи в селі сказали,
Що коло могили
У калюжі стару відьму
Чорти утопили.
Найшли її, громадою
Без попа схобали,
На могилі її осиковий
Кілок забивали.
А дівчата уквітчали
Могилу квітками,
І осику поливали
Дрібними сльозами.
І виросла на могилі
Осика заклята.
Оттак відьма похована:
Хрестітесь, дівчата!
Хрестіте ся і не кваптесь
На панів лукавих,
Бо згинете осьміяні,
Наробите слави.

1847. 7.-III.

Седнев (в Чернігівщині).

Ілюстрована Шевченківська бібліотека.

1. Причипна. З 2 малюнками і портретом.	14. Москалева кривина. З 1 малюнком і портр.
2. Катерина. З 3 малюнками і портретом.	15. Варпак. З 1 малюнком і портретом.
3. Тополч. З 1 малюнком і портретом.	16. Титарівна. З 1 малюнком і портретом.
4. Гайдамаки. З 15 малюнками і портретом.	17. Марина. З 1 малюнком і портретом.
5. Черниця Маряна. З 1 малюнком і портретом.	18. Сотник. З 1 малюнком і портретом.
6. Утоплена. З 1 малюнком і портретом.	19. Петрусь. З 1 малюнком і портретом.
7. Гамалія. З 1 малюнком і портретом.	20. Тарасова ніч. — Іван Підкова. — Перебенди. З 2 малюнк. і портрет.
8. Сова. З 1 малюнком і портретом.	21. Русалка. — Як би тобі довелося З 2 малюнками і портретом.
9. Єретик або Іван Гус. З 1 малюнком і портр.	22. Пазар Стодоля. З 2 малюнками і портретом.
10. Невольник. З 2 малюнками і портретом.	23. Збірник дрібних віршів. З 7 малюнками і портр.
11. Наймичка. З 2 малюнками і портретом.	24. Збірник дрібних віршів про Україну та козацтво. З 4 малюнками і портретом.
12. Відьма. З 1 малюнком і портретом.	За всі разом..... \$1.50.
13. Княжна. З 1 малюнком і портретом.	

Кожний свідомий Українець повинен знати ІСТОРІЮ СВОГО КРАЮ.

Видавництво «Канад. Фармера» в порозуміння з Руською Книгарнею у Вінніпегу передрукувало старокрасне видане Проф. М. Грушевського

ІЛЮСТРОВАНУ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ

в комплекті. Історія є популярна і зрозуміла для кожного. В старім краю випродано два видани, тепер вже час тоби по 4-ох літах появил ся третій наклад. Є се величезна книга, має 516 сторін, 416 образків. — Ціна \$3.00.

Замовлення висилайте на адресу:

Ruska Knyharnia

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.

